N°. 449. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . " 5.50.

VRIJDAG 3 NOVEMBER.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon,**
Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet**,
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

Berigt aan HH. Uitgevers van Boekwerken.

De Redactie van *De Grondwet* ontvangt dagelijks, ter beoordeeling, brochures en boekwerken. Zij bepaalt zich niet den tot eene bloote aankondiging; maar geeft als regel, gelijk de groote Engelsche en Fransche dagbladen, eene gemotiveerde beoordeeling der haar toegezonden vlugschriften en boeken. Gelijk alle andere dagbladen moet zij evenwel aan de voorwaarde blijven vasthouden, dat slechts die geschriften worden *beoordeeld*, waarvan de uitgave, onder de rubriek *Advertentiën*, wordt aangekondigd.

De begrootingswetten.

X.

(BINNENLANDSCHE ZAKEN.)

Bij de tegenwoordige beoordeeling van het vijfde hoofdstuk der Staatsbegrooting achten wij het minder noodig, om de politieke bekwaamheid van het hoofd van dat Departement ter toetse te brengen. Een dergelijk onderzoek komt ons bijna overbodig voor. De niet-beteekenende wijze, waarop de heer VAN REENEN ten eenmale heeft deel genomen aan soms de gewigtigste discussiën over onderwerpen betreffende zijn Departement, als op het armbestuur, het ontwerp van wet op het onderwijs: zij spreken te luide, dan dat opzettelijk zou behoeven te worden aangetoond het groote verschil, dat er bestaat tusschen den heer VAN REENEN en een bekwaam Minister van Binnenlandsche Zaken.

Wij onderzoeken dan enkel zijne begrooting voor de cijfers en gaan den Minister, als staatsman, voorbij. Naar onze meening, zijn die cijfers zeer welsprekend; want zij bewijzen, dat de Minister van Binnenlandsche Zaken niet enkel een ruim deel heeft geëischt in de maatregelen tot bovenmatige opdrijving der uitgaven, niet enkel voor allerlei aandrang schijnt te zijn bezweken; maar ook, dat de heer VAN REENEN, ook als *administrateur*, de hoedanigheden mist, in elken goeden Min. van Binnenlandsche Zaken zoo onontbeerlijk. Daarenboven (welligt, om een trouwen spiegel te zijn van den geest van 's Rijks hoofdstad), heeft de heer VAN REENEN met zijne ambtgenooten gewedijverd naar den prijs, wie het meest reactionnair, wie het meest tegen den geest van vrijheid van handel en vrijheid van nijverheid zou handelen: en, naar onze overtuiging, heeft de heer VAN REENEN daarbij de overwinning behaald.

Bij het onderzoek in de bijzonderheden der begrooting van het vijfde hoofdstuk springt blijkbaar in het oog, dat de heer VAN REENEN de zelfstandigheid en de gestrengheid mist, die het alleen mogelijk maken om particulier of locaal belang te onderscheiden van nationaal belang: en wij begrijpen zeer goed, hoe menige warme toespraak het gevolg heeft gehad, dat thans op de Rijks begrooting zoo menige verhooging voorkomt, die niet geregtvaardigd is, en zoo menige subsidie, waarvan het noodzakelijke in het algemeen belang niet is te bewijzen. Deze, zeer laakbare zwakheid — waar het de administratie geldt van 's lands penningen — heeft dan ook, gepaard aan de eigen zucht om de uitgaven op te drijven, het gevolg gehad, dat de begrooting over 1855 nu eindelijk is opgevoerd tot een bedrag van *f* 5.843.713.70.

Het is waar: in de laatste jaren heeft men veel grootere sommen dan vroeger aan het departement van Binnenlandsche Zaken besteed; maar ieder is het daarin eens, dat van 1850 tot 1853 dat departement eene ontwikkeling heeft gekregen, waardoor de meerdere uitgaven, als de meest productieve van allen konden worden beschouwd. De grootste sprong, dien het cijfer der uitgaven voor het departement van Binnenlandsche Zaken ooit gedaan heeft, was in het jaar 1851, toen dat cijfer van *f* 5,078,452.79 werd vastgesteld tegenover *f* 4,743,710.17 in 1850: alzoo *f* 334,742.62 *meer*; maar reeds een jaar later werd bereids beproefd, om, nu eenmaal het Departement was gereorganiseerd, nu aan zoo vele groote belangen eenmaal de stoot tot werking en leven was gegeven, die uitgaven te beperken. Reeds in 1852 bedroeg het cijfer slechts *f* 5,012,137.10½ en derhalve *f* 66,315.68½ *minder* dan in 1851. Plotseling, in 1853, stijgen de uitgaven voor Binnenlandsche Zaken tot *f* 5,761,261.97 en alzoo zeven en eene halve ton gouds meer dan in het onmiddellijk voorafgaande jaar; en wanneer men de ramingen voor 1854 en 1855 naast elkander legt, dan bedraagt het meer aangevraagde voor het aanstaande jaar *f* 131,024.58, en vergeleken met 1853 *f* 82,451,73.

Intusschen: deze zorgbarende klimming van uitgaven, zoo als door de begrooting wordt aangetoond, doet nog slechts de halve waarheid zien. De begrooting voor het Departement van Binnenlandsche Zaken is, in vele opzigten, onvolledig; niet alles, wat uitgegeven zal *moeten* worden, staat daarop uitgetrokken.

Wij zullen slechts enkele cijfers noemen. De Minister raamt de uitgaven op . . . . . . *f* 5,843,713.70

Aan de Rijn-spoorweg-maatschappij zal, in het voorjaar van 1855, betaald moeten worden . . . . » 400,000.00

De subsidie voor 't scheepvaartkanaal van Assen naar Groningen zal in 1855 waarschijnlijk worden verleend . . . » 200,000.00

De stichting van een stoomgemaal ter ontlasting van Rijnlands boezem op den IJssel zou kosten . . . . . . » 200,000.00

Zoodat het cijfer eigenlijk moest zijn. *f* 6,643,713.70 of niet minder dan ruim *negenmaal honderd duizend* guldens (*f* 931,024.58) MEER dan in 1854. En nog is deze berekening zeer in het voordeel van den Minister gemaakt; want, wanneer men aanneemt, dat de Regering waarschijnlijk haar voorstel zal hernieuwen betrekkelijk het subsidie voor het uitwateringskanaal in Noord-Brabant; dat, blijkens de voornemens der Regering, een afzonderlijk wetsvoorstel zal worden aangeboden tot het toestaan van gelden voor het herstel of de uitbreiding van landsgebouwen in de residentie, dan kan het, boven en behalve de suppletoire begrootingen, welke jaarlijks worden ingediend, zeer mogelijk zijn, dat het eindcijfer voor het Departement van Binnenlandsche Zaken boven de *zeven millioenen* stijgen zal.

Wij zullen niet treden in een onderzoek naar de redenen, die den Minister geleid hebben, om van zijne begrooting uitgaven weg te laten, die onvermijdelijk behooren gedaan te worden, en om, zoo doende, een eindcijfer vast te stellen, dat slechts *schijnbaar* met *f* 131,024.58 dat van 1854 overtreft. Wat de Minister mogt *vergeten* hebben zal de openbaarheid in herinnering brengen, en aan de Natie zij de beantwoording der vraag overgelaten, of bij dergelijke verbazende klimming van uitgaven het duurzame evenwigt tusschen ontvangsten en uitgaven mogelijk, de verligting van hare lasten denkbaar is?

Niet moeijelijk is het, op te sporen, waaraan die klimming van uitgaven is te danken. Wanneer men aan alle mogelijke gemeentelijke en provinciale ondernemingen subsidiën wil verleenen, zoo als de Minister doet; wanneer men den ambtenaren, die het vragen, verhooging van bezoldiging toekent; wanneer men het Departement zelf met een tal van ambtenaren en bedienden oppropt, terwijl vroeger, bij geringer aantal, veel beter en veel meer werk werd geleverd; wanneer men zelfs, uit zucht tot reactie, ambtenaren aanstelt, die, als niet uitmuntende door kunde en werkzaamheid, op wachtgeld waren gesteld: dan inderdaad mag men den Minister danken, dat hij slechts *negen tonnen gouds* meer vraagt dan ten vorigen jare.

Men vergelijke bijvb. het jaar 1850 met 1854 of 1853 in laatstgenoemd opzigt. In 1850 werd het aantal ambtenaren en de uitgave voor hunne bezoldiging verminderd; daarentegen werden sedert dat jaar de werkzaamheden bij het Departement aanzienlijk vermeerderd door de invoering van kies-, gemeente- en provinciale wetten, door de telegraphie, de statistiek en zoo vele andere onderwerpen van grooten omvang. Welke *meerdere* werkzaamheden zijn dan nu, sedert 1853, ten laste gekomen van het Departement? Integendeel: sedert dien tijd schijnt het in te slapen. Behalve de armenwet (eene ongelukkige omwerking van een gereed liggend ontwerp), behalve de onderwijs-wet (een wetje, in één achtermiddag te maken), heeft het Departement van Binnenlandsche Zaken geen blijk van leven gegeven. Geen spoor van de wetten op de militie en schutterijen, op de medische politie, op den waterstaat, op de octrooijen, op den ijk der maten en gewigten. Wat hebben dan toch de talrijke ambtenaren uitgevoerd; maar, vooral, welke opstapeling van werkzaamheid maakt verhooging van tractement en uitbreiding van personeel noodzakelijk? Wij kunnen het niet gissen; maar meenen, integendeel dat ook in dit opzigt, niet wordt gehandeld met die spaarzaamheid, welke strikt noodzakelijk is.

Het is, bij den overvloed van stof, onmogelijk, om ten aanzien van *al* de onderdeelen der begrooting ons oordeel uit te spreken. Slechts omtrent enkelen, die het meest de aandacht trekken, willen wij een enkel woord zeggen.

Ons oog valt op de aanzienlijke sommen, welke *óf* doelloos *óf* ter voldoening aan reactionnaire velleïteiten worden aangevraagd. Wij tellen daaronder, bovenal, eene som van *f* 25,000, waarmede de kosten voor het armwezen worden bezwaard en de *f* 40,000, die strekken moeten om de belangen van de Nederlandsche nijverheid ter gelegenheid van de tentoonstelling te Parijs te bevorderen. Wij houden ons verzekerd, dat de Nederlandsche nijverheid zich meer erkentelijk zou betoonen, indien de belangstelling van rijkswege bleek in de ontheffing van die banden, welke maar al te zeer haren bloei belemmeren. Als men de tentoonstellingen met een gunstig gevolg door bijzondere ondernemingen ziet houden, weet de nijverheid genoegzame middelen te vinden, om zich op eene wijze harer waardig te doen vertegenwoordigen. Betreurenswaardig is het, wanneer die nijverheid op de eene of andere wijze geldelijke ondersteuning moet genieten; gelijk ook nu weder eene belangrijke som van *f* 80,000 voor premiën tot aanmoediging der onderscheidene takken van visscherij worden uitgetrokken.

Het is en blijft een raadsel, waarom *f* 40,000 voor de tentoonstelling te Parijs zou noodig zijn; en met belangstelling zien wij het antwoord der Regering ter justificatie van die som te gemoet. Terwijl wij ons voornemen, om op dit onderwerp opzettelijk terug te komen, voegen wij er, ten aanzien van de aangevraagde premiën voor de visscherijen, bij, dat die aanvrage strijdt met de toezeggingen, door den Minister gedaan, en dat niet enkel de meerderheid der Kamer, maar ook de staathuishoudkunde de geheele afschaffing dier premiën door langzame vermindering verlangt. Die kunstmatige bescherming van de nijverheid: zij strookt niet meer met onzen tijd; zij strijdt met de beginselen, door ons in scheepvaart en handel aangenomen, en de Minister betoont zich hier in volle reactie.

Van gelijken reactie-zin getuigt de maatregel, om als het ware het voormalige *instituut* op nieuw in het leven te roepen. Wanneer elk ministerie zou trachten te herstellen wat een vorig had afgebroken, wanneer iedere opvolgende regering op nieuw zou invoeren wat eene vorige had afgekeurd: dan wordt het land prijs gegeven aan eene partijzucht, die een geregelden loop van zaken belemmert en de financiën van den staat ondermijnt.

Met genoegen zien wij den toeleg, om den dienst der *telegraphie* meer en meer uit te breiden, en zoo de kosten voor aanleg en voltooijing der lijnen zullen zijn besteed, bestaat er kans, dat deze gewigtige aangelegenheid, die nu reeds op een inkomst van *f* 75,000 doet rekenen, buiten bezwaar der schatkist geraken zal. In het oog vallend is evenwel de som van *f* 13,310, voor het aandeel in de kosten van aanbouw en inrigting van een postkantoor te Amsterdam, omdat het

tevens bestemd is tot kantoor van den rijkstelegraaph, nadat de zaak zelve reeds bij eene bijzondere wet is geregeld. Zulke uitgaven doen ons denken aan de belangrijke inkomsten, die door sommige titularissen vroeger onder verschillende benamingen genoten en op onderscheidene artikelen zoodanig waren uitgetrokken, dat het gezamenlijk bedrag moeijelijk te vinden was.

Belangrijk is de som, die voor lijfrenten, toelagen en wachtgelden op de begrooting voorkomt, en waardoor de voorschriften der bestaande verordeningen op het stuk der pensioenen worden ter zijde gesteld. Uit de gouden eeuw der finantiële gunstbewijzen zijn nog twee lijfrenten, ieder van *f* 3000, overgebleven; niettegenstaande de titularissen bovendien met lucratieve bedieningen zijn begiftigd. Zoo is de Directeur van 's Rijks Herbarium te Leiden in het genot dier lijfrente van *f* 3000, boven eene bezoldiging van gelijke *f* 3000, of *f* 1000 meer dan aan de gewigtiger betrekking van Directeur van 's Rijks museum van natuurlijke historie verknocht is. Wij maken daarvan geen bezwaar tegen de nu ingediende begrooting; maar wijzen er op als een baken in zee, voor wie nog aan reactionnaire beginselen voet wilde geven.

Wij meenen onze beschouwingen over het Vde Hoofdstuk niet te mogen besluiten, zonder te wijzen op eene bijzonderheid, die vooral de aandacht moet trekken van den Minister van Financiën, die de begrootingen in hare onderdeelen »aan meer dan één eisch heeft getoest.« Wij bedoelen de geheele uitputting der som van *f* 80,000 voor onvoorziene uitgaven, op de begrooting van 1853 toegestaan. Het is natuurlijk, dat die som ook tot aanvulling strekken moet van andere posten, waarop overschrijving is toegelaten; maar het komt ons onbegrijpelijk voor, dat die som zoo juist in haar geheel is gebruikt, dat niet het kleinste muntstuk daarop beschikbaar bleef. Men geraakt daardoor tot het vermoeden, dat de uitgaven niet naar de behoeften maar naar hetgeen beschikbaar is worden geregeld.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Eindelijk dan heeft men van een anderen kant dan van dien der Russen eenig berigt omtrent den stand van zaken in de Krim ontvangen. Over Berlijn is eene depêche van den 25 Oct. van Varna aangekomen. Op dien dag werd het vuur, vooral van de zijde der belegeraars, met de meeste kracht voortgezet. Het had sedert den 17den onafgebroken vuurtgeduurt. De verliezen van de zijde der Russen waren ontzettend. Het getal gesneuvelden was zoo groot in Sebastopol, dat zich pestaardige dampen boven de stad verhieven en dat het onmogelijk was de lijken te begraven. De belegeraars maakten bovendien groote vorderingen. Bij het afzenden dezer berigten waren zij digt genoeg bij de stad genaderd, om het geschut tegen de poorten te kunnen rigten.

Volgens de jongste tijdingen beantwoordden de Russen slechts flaauw het vuur der belegeraars. Twee kruidmagazijnen zijn in de lucht gesprongen, waardoor aan beide zijden veel manschappen werden gedood.

Daarentegen ontvangt men eene depêche uit Petersburg, die de bevestiging bevat van de nederlaag, die de Engelschen zouden hebben geleden en waarvan wij gisteren gesproken hebben. Er wordt bijgevoegd, dat het Engelsche kamp te Balaklava gelegen was en dat tevens door het vuur der Russen eene Fransche batterij was vernield.

Het weinig overeenstemmende dezer depêches laat zich verklaren. Terwijl wij geenerlei officieel rapport ontvangen van de zijde der geallieerden van hetgeen voor Sebastopol gebeurt, verzenden de Russische generaals met de grootste snelheid alle berigten omtrent de voordeelen, die zij behaald hebben. Op den zesden dag ontvangt men over Petersburg tijdingen van den stand van zaken, terwijl tot nog toe op officiële wijze van den kant der Westersche mogendheden niets bekend was dan de opening van het vuur op den 17den. Het is dus geenszins verwonderlijk, indien wij het meest berigten van ongunstigen aard voor de verbondene legers ontvangen. Men kan niet verwachten, dat men uit Petersburg de nederlagen aan Europa mededeelt, die de Russische legers in de Krim treffen; maar elk gunstig incident wordt natuurlijk gunstig door de Russen uitgebazuind. Men kan nu geheel aannemen, dat het Russische Gouvernement niet alles mededeelt, wat in de Krim voorvalt; maar het is, bij gebrek aan nadere inlichtingen, moeijelijk te ontkennen, wat van die zijde wordt medegedeeld.

Men moet zich zeer verwonderen, dat de Westersche mogendheden hunnerzijds niet gezorgd hebben evenzeer mededeeling van al hetgeen voor de vesting voorvalt te kunnen doen; daardoor toch zou men niet voortdurend eenzijdige berigten vernemen en zou het publiek geene overdrevene en welligt verkeerde opvatting van den stand der zaken krijgen.

Te Parijs schijnen intusschen geruchten te loopen, die de over Berlijn ontvangene depêche bevestigen, ofschoon men zich blijkbaar aan eenige overdrijving schuldig maakte. Zoo wilde men weten, dat het kerkhof, dat op eene hoogte gelegen is, die de stad bestrijkt, genomen was, nadat de Russische batterijen, die van beide kanten dit punt bestrijken, tot zwijgen waren gebragt en dat de stad dien ten gevolge was overgegaan. Wij weten uit de depêche van den 25sten, dat dit laatste punt onjuist is, maar dat de toestand der vesting evenwel als wanhopend mag worden beschouwd.

De officiële rapporten omtrent de opening van het vuur op den 17den Oct. zijn nog niet aangekomen. Maandag is de paketboot uit Konstantinopel, die deze brieven overbrengt, niet te Marseille aangekomen; het ongunstige weder heeft dit belet, maar daarentegen is de *Scamandre* met berigten uit Alexandrie die haven binnengeloopen. Wij hebben gisteren reeds hoofdzakelijk de berigten uit die hoofdstad medegedeeld.

Men meldt nog, dat men zich daar zeer over de duurte der granen beklaagt. Saïd-Pacha heeft een einde gemaakt aan de rooverijen van eene bende Europeanen, 20 personen sterk, die onder Abbas-Pacha hunne misdrijven konden plegen, zoolang zij de Turken niet aanvielen. Bij den aanvoerder, die onder den schijn van handelaar in juweelen te zijn, de opbrengst der rooverijen te gelde maakte, zijn voor *f* 200,000 aan goud, zilver en edelgesteenten gevonden benevens eene kostbare verzameling wapenen.

Abbas-Pacha zal een groot feest bijwonen, dat den 26sten October door het grootste Fransche handelshuis zal worden gegeven. Dit is een voorbeeldeloos feit. Men spreekt veel van den aanleg van wegen in Egypte.

Te Berlijn blijven steeds allerlei geruchten omtrent de pogingen van het kabinet loopen, waarvan wij gisteren melding hebben gemaakt.

De heer von der Pfordten vertrekt stellig naar Weenen; op eene van daar ontvangene uitnoodiging is hij Maandag avond of Dingsdag morgen derwaarts vertrokken.

Men zegt, dat de opening der Pruissische kamers op den 26 of 27 Nov. is bepaald.

In het half officiële orgaan der Wurtemburgsche regering vindt men een plan van landverhuizing in massa naar Palestina medegedeeld. Dit plan zou reeds zoo ver gevorderd zijn, dat een adres, door 300 hoofden van gezinnen onderteekend, aan de Duitsche Bondsvergadering zou zijn gerigt, waarbij hare tusschenkomst bij de Porte wordt verzocht, ten einde den afstand van een stuk gronds te verkrijgen, bestemd tot het vormen van eene gemeente, waarin Gods wil onverdeeld zou heerschen, verre van het Europesche Babel.

De *Boersenhalle* zegt, dat men onlangs in Pruissen proeven heeft genomen met het oprigten van een telegraaf in het open veld voor het leger. In één dag rigtte eene brigade van tien man een telegraaf op over een afstand van eene Duitsche mijl (7,500 meters); en vijf minuten nadat hij voltooid was, correspondeerde men met Parijs, Brussel en Weenen.

Men zal zich herinneren, dat er een gerucht heeft bestaan omtrent een verschil dat tusschen de verbondene generaals en den opperbevelhebber van de Fransche zeemagt in de Zwarte zee zou zijn ontstaan, ten opzigte van de tijdigheid van de expeditie naar de Krim en men geloofde, dat Keizer Napoleon zelf op dit verschil gedoeld heeft in eene zinsnede van den brief, dien hij aan de weduwe van den maarschalk de St. Arnaud gerigt heeft.

Eergisteren heeft de Fransche *Moniteur* eene nota medegedeeld, waarbij deze meening ontkend wordt.

Men begint zich in Frankrijk bezig te houden met het verschil, dat men vreest tusschen dat land en de Vereenigde Staten te zien ontstaan door de weigering, om den heer Soulé, den Amerikaanschen gezant bij het Spaansche Hof, doortogt te verleenen. Men meldt, dat de heer Mason, de gezant der Vereenigde Staten te Parijs, te dien opzigte eene nota aan de Fransche Regering heeft gerigt en dewijl het daarop ontvangene antwoord hem niet voldoende is voorgekomen, zou hij zijne regering om nadere instructiën hebben gevraagd.

Op drie linieschepen worden thans te Toulon 900,000 rations naar het leger in het Oosten ingescheept.

De verzending van troepen naar het oorlogstooneel duurt steeds voort.

De Keizer heeft aan Prins Napoleon verlof gegeven de militaire medaille te dragen, wegens zijne uitmuntende houding in den slag aan de Alma.

Een rapport van den generaal Pelissier, gouverneur-generaal *ad interim* van Algerie, deelt eene overwinning van de Fransche troepen in de Zuidelijke provinciën, tusschen Laghount en Boucada mede, op eene gedeelte van de Ouled-Nayls, wier plotselinge opstand in de tegenwoordige omstandigheden, zegt het rapport, gewigtige gevolgen kon hebben.

In Belgie is de aandacht met levendigheid door de gemeentelijke verkiezingen bezig gehouden, waarvan een staatkundige strijd is gemaakt. De liberale partij heeft bij de verkiezingen, die eergisteren hebben plaats gehad, te Brussel, Leuven, Mechelen, Antwerpen, enz. de meest volkomene overwinning behaald.

Uit Madrid wordt medegedeeld, dat de heer Soulé het voornemen zou hebben, binnen kort naar Spanje terug te keeren.

De gewone berigten loopen tot den 26sten en die per telegraaf tot den 28sten Oct. Zij bevatten niet veel belangrijks; onder de afgevaardigden, die te Saragossa zijn gekozen, behooren de generaals Dulce en Concha. Men voegt er bij, dat de verkiezingen te Barcelona in ultra-liberalen zin hebben plaats gehad, maar de namen der gekozenen zijn nog onbekend.

De *Gazeta* van den 27sten bevat een besluit, waarbij de directie voor de overzeesche bezittingen wordt opgeheven en het personeel gereorganiseerd.

De paketboot *Dee* heeft berigten van de Kaap de Goede Hoop tot 30 Aug. aangebragt. De Kaffers worden weder onrustig. Sedert het binnenhalen van den oogst hebben zij onderscheidene diefstallen gepleegd. De inwoners schijnen niet meer aan hunne verdediging te denken, sedert zij eene nieuwe constitutie hebben erlangd, en een nieuwen oorlog tegen de wilde stammen zou de noodlottigste gevolgen naar zich kunnen slepen. De kopermijnen, die ontdekt zijn, leveren meer op dan men zich had durven voorstellen.

De *Canada* heeft berigten uit New-York van 18 Oct. aangebragt. Het berigt van de overwinning aan de Alma had in Amerika weinig indruk gemaakt.

De verkiezingen schijnen ongunstig voor de regering te zullen uitvallen.

Eene maatschappij flibustiers, die te Louisville bestond en 15,000 man sterk was, is wegens gebrek aan fondsen uiteengegaan.

De mail van Rio Janeiro van den 1 Oct. deelt geenerlei staatkundig nieuws mede.

De *Canada* heeft berigten uit Quebec van den 16 Oct. aangebragt.

Het berigt van de aankomst van kapt. Luce, van de *Arctic*, met 24 passagiers, wordt bevestigd. De overige berigten zijn van belang ontbloot. De wetgevende vergadering te Quebec heeft den wensch te kennen gegeven, dat de staatsrekeningen volgens het decimale stelsel mogten worden gehouden.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Bij de Memorie van Toelichting behoorende tot het wetsontwerp, houdende bepalingen op het stuk der loodsdienst voor zeeschepen, (medegedeeld in ons no. 447) worden de volgende hoofdbeschouwingen, over de grondslagen van het ontwerp medegedeeld:

Alvorens over te gaan tot de sedert geruimen tijd genomene wettelijke regeling van het loodswezen, [illegible] herhaaldelijk door de Vertegenwoordiging het verlangen te kennen gegeven, is het noodig geoordeeld, de [illegible] inrigting van de loodsdienst voor zeeschepen hier te [illegible] aan een naauwgezet onderzoek te onderwerpen, ten [illegible] na te gaan en te overwegen, wat er tot verbetering [illegible] inrigting en tot bevordering van den eenparigen en [illegible] matigen gang van die dienst, om aan de eischen des [illegible] te beantwoorden, zou behooren te worden gewijzigd of nieuws geregeld. Bij Koninklijk besluit van den 12den [illegible] gustus 1852 no. 66, werd daartoe eene commissie [illegible] steld, waarin zitting hadden leden van de kamer [illegible] koophandel van eenige der voornaamste koopsteden [illegible] lands, benevens zoodanige officieren en ambtenaren [illegible] het Departement van Marine behoorende, welke met [illegible] handeling van zaken, het beheer der loodsdienst [illegible] belast of aan dat beheer verbonden waren.

De commissie, hare taak volbragt hebbende, heeft [illegible] van verslag ingediend, hetwelk met zijne bijlagen, [illegible] hierbij wordt overgelegd ten einde de Staten-G[illegible] in de gelegenheid te stellen, met volkomene kennis [illegible] zaken het onderwerp te beoordeelen, waardoor het [illegible] onnoodig zal zijn in het breede uit te weiden over [illegible] ginselen, welke de commissie bij dat werk heeft aang[illegible] en achtervolgd in de door haar daarbij aangebodene [illegible] ontworpene reglementen en tarieven.

Voor zoover zulks met het hier behandeld wets-o[illegible] in verband staat, moge kortelijks worden aangestipt [illegible] de commissie het noodzakelijk acht, dat de loodsdienst [illegible] zeeschepen op eenen zooveel mogelijk eenparigen voet [illegible] voor de zeegaten als op de binnenstroomen, worde ge[illegible] dat de bijzondere ondernemingen met loodsvaartuigen [illegible] de zeegaten van Texel, Vlieland en Terschelling, [illegible] de stedelijke loodsdiensten, over de binnenwateren [illegible] opgeheven, die op het Groot Noordhollandsch kanaal [illegible] algemeene loodsdienst opgenomen, en eene nieuwe loods[illegible] op het Friesche zeegat en de Eems voor de aan dien [illegible] gelegene Nederlandsche havens worde ingerigt; voor [illegible] een en ander het benoodigde materieel en personeel [illegible] ontworpene bijzondere reglementen wordt voorgedragen.

Wijders dat, ten einde den ijver der loodsen in de [illegible] oefening van hun dikwijls moeijelijk bedrijf aan te [illegible] ren en gaande te houden, zij voortaan niet meer [illegible] tot nu toe voornamelijk op die standplaatsen, waar [illegible] dienste ontoereikend was, voor een gedeelte plaats [illegible] vaste bezoldiging, maar voor elke gedane loodsdienst [illegible] looning genieten, zoodanig door het bestuur naar de [illegible] omstandigheden te bepalen, dat zij daarin een [illegible] kunnen vinden, geëvenredigd aan hunnen stand [illegible] kring.

De Regering vermeent zich met die grondslagen [illegible] vereenigen en stelt zich voor, de nieuw ontworpen [illegible] ling der loodsdienst te gelijk met het in werking [illegible] der wet ten uitvoer te leggen, ten einde alle[illegible] tijd op den voorgestelden eenparigen voet worde in werking gebragt.

Wat aangaat de geldelijke aangelegenheid van het loodswezen, de commissie heeft daarbij tot grondslag genomen, dat de uitgaven dezer dienst zouden behooren te worden gedekt door de inkomsten der loodsgelden, vereenigd met de renten van het bestaande fonds der Algemeene Loodskas; zij heeft, in verband daarmede, eene vermindering der loodsgelden over de geheele loodsdienst des Rijks voorgedragen, met het voorstel om de geldelijke uitkomsten der nieuwe inrigting gedurende zes jaren te raadplegen, ten einde tot zoodanige vermindering der loodsgelden te kunnen geraken.

Zij stelt daartoe voor, het beheer te regelen op den voet van een Rijks bijzonder fonds, met behoud van het ingeschreven kapitaal, rentende $2\frac{1}{2}$ ten honderd, terwijl het jaarlijksche slot op de volgende begrooting zou worden overgebragt, ten einde alzoo deze dienst onvermengd met de gewone staatsuitgaven en inkomsten te blijven beheeren.

De Regering kan niet anders dan de gegrondheid erkennen van de opmerking der Commissie, dat, vermits het ingeschreven kapitaal, thans ruim vijf millioen inschrijving à 2½ pct., zijn oorsprong heeft uit de loodsdienst, het billijk is te achten, dat de rente van dat kapitaal dienstbaar zij tot verlaging der vrij hooge loodsgelden hier te lande.

Het is dan ook op dezen grond, ten einde te voldoen aan de ernstige en herhaalde aanbeveling der Vertegenwoordiging: en om te gemoet te komen aan vertoogen van verschillende zijden uit den handelsstand over het bedrag der loodsgelden, dat bereids bij het Koninklijk besluit van den 7den Februarij 1852 (*Staatsblad* no. 15) eene voorloopige vermindering der loodsgelden, voor zoover de loodsdienst onder het beheer van het Departement van Marine stond, is ingevoerd geworden, en dat eene verdere verlaging, zoo ver zulks in verband met opgemeld beginsel mogelijk is, als wenschelijk en met de billijkheid strookende moet geacht worden.

De bij opgemeld besluit aangenomen vermindering der tarieven bepaalde zich hoofdzakelijk tot de verlaging der loodsgelden voor zeilschepen met 20 ten honderd, voor gesleepte schepen met 25 ten honderd en voor stoomschepen met 30 ten honderd; hiermede werd, bij de gewone inkomsten der loodsgelden, reeds een groot deel der renten van het ingeschreven kapitaal voor de uitgaven der dienst benoodigd.

Het voorstel der Commissie strekt, om de verlaging der tarieven tot 25 ten honderd voor zeilschepen, 30 ten honderd voor gesleepte en 40 ten honderd voor stoomschepen uit te strekken.

Het is evenwel der Regering minder wenschelijk toegeschenen, om tot dat einde bij deze regeling een afgezonderd geldelijk beheer van het loodswezen op den voet van een doorloopend Rijks bijzonder fonds te stellen en te bestendigen.

De door de Commissie voorgestelde maatregel om, ten einde de geldelijke uitkomst der nieuwe regeling na te gaan, de loodstarieven nog gedurende zes jaren, bij wijze van proef, op eenen veranderlijken voet te behouden alvorens die bij de wet vast te stellen, is door de daaruit onstaande onzekerheid voor de scheepvaart aan bedenking onderhevig, terwijl eene dadelijke invoering der door de Commissie als wenschelijk en uit het bovenvermeld oogpunt als aannemelijk voorgestelde vermindering der loodsgelden, bij de wet geregeld, dan ook de scheepvaart al dadelijk in het genot van zoodanig voordeel zal stellen. Moge ook aanvankelijk naar het bovenbedoeld, door de Commissie aangenomen beginsel, de uitgave, bij eene toepassing der door haar als wenschelijk voorgedragene vermindering der tarieven, niet geheel door de loodsgelden, met de renten van het kapitaal der loodskas te zamen genomen, gedekt worden, zoo is zulks bij de steeds toenemende scheepvaart niettemin, buiten onverhoopte tegenspoeden, eerlang wel te verwachten, te meer daar sommige der geraamde uitgaven op den duur minder kunnen zijn dan de berekening; terwijl daarentegen de raming van inkomsten, gemiddeld over vijf jaren, de ongunstige jaren 1848 tot 1850 bevat, en alzoo als laag gesteld te beschouwen is.

De ontvangsten over het jaar 1852 van loodsgelden bij de rijksloodsdienst gaven bereids eene bevredigende uitkomst; die over 1853 zijn evenwel eenigzins beneden die van 1852 gebleven.

Er bestaat alle reden om te vertrouwen dat bijaldien men overging tot de door de Commissie voorgestelde regeling als een Rijks bijzonder fonds, de uitkomst spoedig zoude blijken voldoende te zijn om de door de Commissie beoogde vermindering toe te passen, indien geene omstandigheden de ontwikkeling der scheepvaart verhinderen.

In allen gevalle zal de schatkist bij de opheffing van het fonds worden gebaat met het bedrag der renten, tegenover het voortdrenden meerder bedrag der uitgaven dan van de inkomsten der loodsdienst, doch zal het verschil in uitkomst, bij minder gunstige tijden, even als van menig ander onderwerp van staatsuitgaven, beter door de openbare schatkist kunnen gedragen worden dan door een voor deze dienst aan te houden bijzonder fonds.

De Regering acht het dus verkieslijk, den algemeenen regel in het Rijks finantieel beheer ook op deze dienst toe te passen, het fonds der Algemeene Loodskas bepaaldelijk op te heffen, de inkomsten der loodsdienst bij de middelen tot dekking der staatsuitgaven op te nemen, de uitgaven in de gewone Staatsbegrooting te brengen en de tarieven der loodsgelden, niet in den zin, zoo als door de Commissie beoogd, op den duur afhankelijk te doen zijn van de geldelijke uitkomst der dienst, op den voet van een Rijks bijzonder fonds beheerd.

Bij zoodanige regeling zal het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting in twee deelen A en B, kunnen worden gesplist; het eerste bevattende de uitgaven der eigenlijke Marine; het tweede die wegens aangelegenheden niet tot de Marine behoorende, waardoor tevens een meer juist overzigt bij de eindcijfers dier twee afdeelingen van het hoofdstuk Marine zal ontstaan.

De tarieven van loodsgelden, bij dit wets-ontwerp gevoegd zijn die welke door de Commissie zijn voorgedragen, berekend op eene vermindering der loodsgelden naar de oorspronkelijke tarieven vóór de vermindering, toegepast bij Koninklijk besluit van 7 Februarij 1852 (*Staatsblad* no) 15), met 25 per cent voor de zeilschepen, 30 per cent voor gesleepte schepen en 40 per cent voor stoomschepen, en bij uitbreiding daarvan, ook in zekere evenredigheid gemiddeld toegepast op de tarieven der stedelijke binnenloodsdiensten en op dat voor het Groot Hollandsch kanaal.

De grootere vermindering voor gesleepte en stoomschepen grondt zich op het bekorten der lootsreis en de mindere moeijelijkheid der dienst, terwijl nog daarenboven voor de laatsgenoemde, welke meestal in vaste beurt varen, de bedenking heeft moeten gelden, dat de loodsgelden, welke voor die ondernemingen tot eene aanzienlijke som in het jaar oploopen, te drukkend zijn voor de onderneming.

De bij de tarieven behoorende bepalingen omtrent hunne toepassing in bijzondere gevallen, bevatten bovendien verschillende verminderingen of gedeeltelijke vrijstellingen, welke in het algemeen reglement van 5 Julij 1835 (*Staatsblad* no. 21.) niet worden aangetroffen, doch in het belang der scheepvaart als wenschelijk te beschouwen zijn.

's Gravenhage, 2 November.

Z. M. heeft benoemd tot ontv. der dir. bel. te Leijderdorp, J. F. X. Schiefbaan, thans te 's Heerarenskerke c. a.

---

* Z. M. de Koning heeft gisteren middag ten 5½ ure in een bijzonder gehoor ontvangen Z. Exc. den heer Rafael Jabat, nieuw benoemd Minister van H. M. de Koningin van Spanje bij het Nederlandsche Hof, tot het overhandigen van zijne geloofsbrieven. Z. Exc. werd daartoe door 's Konings ceremoniemeester met eene Koninklijke hofkoets van het hotel de Oude Doelen afgehaald, en na afloop der plegtigheid derwaarts teruggeleid.

---

* Morgen zal op de goederen van Z. K. H. Prins Frederik, door de leden van het groot St. Hubert, waarvan Z. K. H. beschermheer is, eene groote jagtpartij plaats hebben.

---

* De heer Folsom, voormalig zaakgelastigde van de Vereenigde Staten van N. Amerika bij het Nederl. Hof, die eenigen tijd in de residentie heeft doorgebragt, is heden naar Rotterdam vertrokken, om zich morgen van daar per stoomboot naar Rome te begeven. Hij zal vooreerst daar verblijven. In het voorjaar wordt hij met zijne geheele familie alhier terug verwacht.

---

* Men verneemt, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft eene milde gift aan den heer Burgemeester ter hand te stellen, ten einde onder de ongelukkigen uit te deelen, die bij den jongsten brand te Vlaardingen schade hebben geleden.

---

* Z. Exc. de Minister van Oorlog, is van zijne buitenlandsche reis in de Residentie teruggekeerd.

---

* Naar men verneemt, zal de heer Barbès nog eenige dagen in de residentie verblijven, en zich dan naar Zwitserland begeven.

---

* In de residentie zijn aangekomen en aan hôtel de *Oude Doelen* afgestapt; Baron Lion d'Hoogvorst met gevolg, komende van Brussel; P. Verwoert, Oost-Indisch ambtenaar; en Adolphe Baeck directeur van *la roijale belge*, van Brussel.

---

* Gister avond heeft ten aanhoore eener groote schare als ook van de elders opgekomenen, de WelEerw. Zeer Gel. heer Ds. J. C. Zaalberg Pzn. in de Groote Kerk zijne intreê-predikatie gedaan. Z.WelEerw. had tot tekst gekozen 1 Chor. II: vs. 2 « Want ik en heb niet voorgenomen yet te weten onder u, dan Jezum Christum en de dien gekruiciget. » Reeds een geruimen tijd vóór den aanvang van de Godsdienstoefening waren allen toegangen zoodanig bezet, dat men niet meer in het kerkgebouw konde komen, en niet dan met moeite was het mogelijk daarin eene plaats te verkrijgen.

Bij het betreden van den kansel door Z. WelEerw. werd door de Gemeente gezongen: Gez. 91. vs. 3; Voorzang gez. 90: vs. 3; tusschen-zangen vs. 5, 6; Ps. 73 vs. 3, Nazang gez: 96.

---

* Burgemeester en Wethouders dezer stad vernomen bebbende, dat de ziekte van varkens meer en meer toeneemt, hebben vermeend de ingezetenen te moeten herinneren aan de bepalingen van de artt. 1, 6 en 9 der door den Stedelijken Raad in der tijd gemaakte en door Burgemeesters op den 15 Januarij 1824 afgekondigde ampliatie en renovatie van de keuren van 6 November 1700 en 29 October 1718 op het varkensschouwen.

De heer H. Nijgh, te Rotterdam, heeft uitgegeven: « Leven en Lotgevallen van Lodewijk XVII, laatsten wettigen Koning van Frankrijk, overleden te Delft, den 10 Aug. 1845, » welk werk door ons met belangstelling is gelezen, en dat wij aan alle beminnaren eener indrukwekkende lectuur kunnen aanbevelen. De schrijver van het werk is dezelfde heer Gruau de la Barre, die herhaaldelijk met warmte de zaak van den hertog van Normandie (Koning Lodewijk XVII), in 1845 te Delft overleden, heeft bepleit. De « geschiedenis » is vol van belangwekkende episodes, de stijl is boeijend en de ontwikkeling zeer geleidelijk. Als eene bijdrage uit een der belangrijkste tijdvakken van Frankrijks geschiedenis, behoort dit werk in alle beschaafde kringen te worden toegelaten.

Bij den oorlog in het Oosten wekt de verhouding tusschen Turken en Grieken algemeene belangstelling en verdient de loopbaan van Schamyl, thans de bondgenoot der Westersche Mogendheden, de bijzondere aandacht. Om daarin te gemoet te komen, hebben de heeren Post Uiterweer en Co. te Utrecht, twee geschriften uitgegeven, die beide in deze oogenblikken in aller handen behooren te zijn. Het eerste schetst den toestand en de verhouding tusschen Grieken en Turken; het tweede is eene beknopte schets van Schamyl als Veldheer, Sultan en Propheet, waarbij eene plaatsbeschrijving van den Kaukasus is gevoegd. Beide werkjes geven den lezer een helder denkbeeld van omstandigheden en gebeurtenissen, die, hoezeer schijnbaar van ondergeschikt belang, nogtans zeer veel tot de ontknooping van de hoofdzaak zullen bijdragen.

---

* Naar wij vernemen, is het nieuwe Vlaardingsche schoenerschip, *Broederschap*, kap. S. Goedknegt bij de laatste stormen in het Engelsche kanaal vergaan; het schip deed zijne eerste reis: de bemanning is door eene Engelsche sloep gered. (*Schied. Ct.*)

Men verneemt, dat er van wege de hoofdvereeniging van het Nederlandsch onderwijzers-genootschap een adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal zal worden ingediend, ten einde te bewerken, dat de voorgedragen wet op het lager en middelbaar onderwijs niet of ten minste niet dan zeer gewijzigd en veranderd aangenomen worde. Dit adres moet zeer uitvoerig bewerkt, en met klem van redenen omkleed zijn. Misschien dat wij gelegenheid hebben, er nader op terug te komen. (*Handelsblad.*)

Men schrijft ons uit 's Gravenhage: «Artikel 16 der onlangs aangenomen armenwet bepaalt, dat de besturen der burgerlijke en gemengde instellingen van weldadigheid de magtiging behoeven van Gedeputeerde Staten om inschrijvingen in een der grootboeken der Nederlandsche schuld te verkoopen of over te dragen. Dergelijke bepaling bestaat niet voor de ongesubsidieerde kerkelijke instellingen: men zou dus mogen aannemen, dat de besturen dezer gemeenten, zonder magtiging van Gedeputeerde, over hunne inschrijvingen op het grootboek kunnen beschikken. Dezer dagen is echter gebleken, dat de administratie van het grootboek van een ander gevoelen is. Op een daartoe te kennen gegeven verlangen van een viertal besturen van kerkelijke gemeenten, waaronder ook die der Remonstantsche gemeente te 's Gravenhage, heeft die administratie geantwoord, dat voor het losmaken hunner fondsen de magtiging van Gedeputeerde noodig was. De kerkbesturen hebben zich daarop gewend tot het ministerie van Binnenlandsche Zaken en van die zijde ten antwoord bekomen, dat, volgens de armenwet, die magtiging niet vereischt werd. Zoo als ligt te voorzien was, heeft de administratie van het grootboek op die verklaring haar beweren niet opgegeven, en, wanneer hare instructie in dit opzigt niet door den minister van Finantien veranderd wordt, is het te verwachten, dat de kerkbesturen zich in proces zullen begeven, ten einde langs dien weg in de gelegenheid te worden gesteld om gebruik te maken van het regt, hun door de armenwet toegekend. Het lijdt echter geen twijfel of deze vertraging kon, vooral bij den onzekeren stand der beurs, voor de betrokken kerkbesturen van zeer ongunstigen invloed zijn; in ieder geval gelooven wij, dat de weigering der administratie van het grootboek om overeenkomstig de armenwet te handelen, moeijelijk overeen te brengen is met de slotbepaling dier wet; «Lasten en bevelen aan alle collegien en autoriteiten, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand te houden.»

(*Arnh. Ct.*)

Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te Amsterdam is gisteren aangegeven: 1 cholera-lijder; er bleven in het hospitaal in behandeling 6 lijders.

— Te Utrecht zijn op eergisteren bijgekomen 5 cholera-lijders, hersteld 11, overleden 7; er bleven in behandeling 60 lijders.

— Te Gorinchem zijn tot 31 October aangegeven 29 cholera-lijders, hersteld 6, overleden 17; er bleven in behandeling 6 lijders.

— Te Groningen zijn op 29 en 30 October bijgekomen 22 cholera-lijders, hersteld 10, overleden 6; er bleven in behandeling 72.

Schiedam, 1 November. Als een voorbeeld van buitengewoon weligen plantengroei, werden ons heden door A. Dun, geëmploijeerde aan den spoorweg alhier, twee aardappelen vertoond, welke bijna 2 Ned. palmen lang waren en ieder ruim 6 Ned. oncen wogen; deze aardappelen zijn afkomstig van een struik, welke bij het rooijen in Sept. jl. was blijven staan; zij zijn geteeld op den grond nabij het station van den Hollandschen Spoorweg alhier; onder de in Sept. aldaar gerooide aardappelen waren er velen, welke 4 en 4½ Ned. oncen wogen.

De *Provinciale Zeeuwsche Courant* deelt den tekst mede van het adres, dat, door vele handteekeningen bedekt, uit Zutphen aan de Tweede Kamer is gezonden betrekkelijk de verligling van lasten.

Dat adres luidt aldus:

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Mijne Heeren!

Geven met verschuldigden eerbied aan U, Mijne Heeren! te kennen: de ondergeteekenden, alle handeleren of industriëlen, en dus in hun district naauwkeurig bekend met den toestand en de behoeften van dien breeden zoom der maatschappij, die de armoede van den middenstand scheidt:

Dat zij gaarne en billijke hulde toebrengende aan de geopenbaarde overtuiging van het ministerie, *dat eene verligting van lasten op de eerste levensbehoeften noodig, en, aangezien den gunstigen toestand van 's lands finantien, thans doenlijk zij*; zoo hebben zij echter niet zonder leedwezen gezien, het voorstel van de regering, waarmede zij zich ten doel stelt eene gedeeltelijke ontlasting van den druk der accijnsen op de minvermogenden, door de afschaffing van de rijks-opcenten op het gemaal.

Adressanten gelooven evenwel niet te ver te gaan, indien zij de voorgestelde verligting meer beschouwen als eene verdichting, eene zelfmisleiding, omtrent het wegnemen van den druk op de minvermogenden. — Immers, voor het grootste gedeelte hunner

is roggenbrood ochtend- middag- en avondspijs, — behoorende de aardappelen, door de heerschende duurte, bij weinige verdiensten, *voor hen* weer onder de zuinige lekkernijen. — De voorgestelde ontheffing van *één drie en twintigste cent* per Ned. pond roggemeel, kan toch waarlijk geene noemenswaardige verligting heeten; want hierdoor zullen 23 hoofden, ad één pond daags, te zamen slechts voor één cent worden gebaat. — Het voordeel mag dus alleen gerekend worden te zullen zijn voor molenaars, bakkers, enz.; doch ook voor deze zal, even als voor den buitenman, al het bezwarende en knellende der wijze van heffing blijven bestaan en het nadeel, der schatkist toe te brengen, geenerlei weldadige vruchten opleveren. — Zoolang geene totale opheffing van den accijns op het roggegemaal kan worden verkregen, zal eene gedeeltelijke vermindering weinig — de nu aan U voorgestelde, Mijne Heeren, niets afdoen; — en eene geheele afschaffing, hoe wenschelijk ook, wordt door de regering, voor het oogenblik, *ondenkbaar* geacht.

Alle reden waarom adressanten het wagen aan U, Mijne Heeren! in eerbiedige overweging te geven, of het dienvolgens niet doelmatig zoude zijn, om de afschaffing van den accijns op het geslagt ter sprake te brengen, en daaromtrent het initiatief te nemen?

Het is waar, vleesch, vooral de beste stukken, zullen wel niet op de tafel van den minvermogende verschijnen, maar die laat hij ook gaarne aan den meer gegoede over; doch algeheele ontzegging verslapt den werkman zoodanig, dat hij na den winter, gedurende welken de meeste arbeidende handen bovendien geen genoegzaam werk kunnen vinden, — niet in staat is de van hem gevorderd wordende krachten aan te wenden. — Wie die uitgehongerde, verslapte gedaanten *dan* van nabij gadeslaat, wordt met innigen weedom vervuld, en hoogstwaarschijnlijk hebben velen Uwer, Mijne Heeren! die bereids zelve aanschouwd.

En kunnen nu de minvermogenden, ook bij eene geheele afschaffing van den accijns op het geslagt, al juist geen vleesch te eten krijgen: — van de, zoo men wil, circa 100,000 stuks runderen, groot en klein, die thans, ter zake der belasting, jaarlijks levend uitgevoerd, en anders *hier* geslagt zouden worden, bleven dan ook voor hen mede verkrijgbaar: p. m. 100,000 koppen, 100,000 staartstuitjes, 400,000 pooten, 100,000 harten, 100,000 levers, 100,000 longen en verdere afval meer; — het cijfer meer of minder zijnde, dan toch altijd pro rata; terwijl het vleesch 5 cents per half Ned. pond minder zou komen, en er daarenboven, immers volgens denzelfden maatstaf als voren, binnen 's lands ter markt bleven, nagenoeg 10 millioenen halve Ned. ponden, hier voor den minderen bijna niet meer te verkrijgen *vet*, welk laatste nu op vreemde markten wordt verkocht, en de afval gedeeltelijk in den vreemde weggeschonken.

Het vleesch dat, door het wegnemen van den accijns in Nederland werd geslagt, zou den zout-accijns nog meer doen produceren: slagtloon, vaatwerk, transport enz. zouden aan vele handen werk verschaffen, ook in den winter, — en hierdoor kan niet anders dan eene waarachtige tegemoetkoming aan de minvermogenden worden toegebragt.

Het is daarom, Mijne Heeren! dat adressanten U ootmoedig smeeken, smeeken in het belang hunner handenarbeid verrigtende medeburgers, in den naam van Hem, die de voorziening in den nood der minderen zoo roerend als verpligtend aanbeval, het is daarom dat zij U dringend smeeken, Mijne Heeren! om der regering het gewigt der zaak wel onder het oog te willen brengen, om te trachten haar van eene illusoire ontheffing terug te doen komen, en haar uit te noodigen om, tot wezenlijke en dadelijke verligting, zooals door een voorstel ter afschaffing van den accijns op het geslagt, of ter algeheele opheffing van dien op het rogge-gemaal, over te gaan.

Het vaderland zal er wèl bij varen, en U, Mijne Heeren! moet het eene streelende zelfvoldoening, een zalig genot doen smaken, door aan de stem der noodlijdende menschheid, Uwer minvermogende landgenooten, een welwillend, een christelijk gehoor te hebben verleend.

De *Prov. Zeeuwsche Courant* laat op dit adres deze opmerking volgen:

In dit adres is de opmerking verzuimd, dat de daarin vermelde 100,000 *stuks runderen, ook* 100,000 *huiden afwerpen, ruim ter waarde van een millioen guldens, welke huiden* OF *in den handel worden gebragt,* OF *in de fabrieken tot leder bewerkt.*

Door de belanghebbenden zijn gelgt de volgende door Z. M. verleende octrooijen: een, voor tien jaren, aan A. Shairp, te Londen, op de invoering van verbeteringen in de werktuigen ingerigt om te breijen; een, voor gelijken tijd, aan R. A. Brooman, te Londen, op de invoering van eene nieuwe wijze om schepen te bouwen met gebruik van buizen en pijpen; een, voor gelijken tijd, aan denzelfde op de invoering van verbeteringen aan molens, bestemd tot het malen van granen; een, voor gelijken tijd, van denzelfde op de invoering van een toestel tot ontleeding van water of andere vloeistoffen door middel der electriciteit; een, voor vijftien jaren, aan H. Biebuijk, te Brussel, op de invoering van verbeteringen aan weefgetouwen door toepassing der electriciteit; een, voor gelijken tijd, aan V. Josson, te Oestgeest, op de invoering van de uitvinding om voorwerpen van gebakken aarde voor water ondoordringbaar te maken; een, voor tien jaren, aan J. Sainthill te Brussel, op de invoering van zekere verbeteringen in de werktuigen bestemd tot het maken van steenen, tegels, waterbuizen en andere soortgelijke voorwerpen.

Van regeringwege zijn ten behoeve der kamers van koophandel en fabrijken, verzonden opgaven omtrent het handelsverkeer in Engeland, ten aanzien van granen, gerst, haver, meel, vleesch, horenvee, schapen, varkens, boter, kaas, vreemde wol, goud, — alsmede nopens de Britsche scheepvaart over de jaren 1850—1853 en 1819—1853.

224ste Nederlandsche Staats-Loterij.

16e LIJST. 5e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

N°. 8120 *f* 35,000; N°. 541 *f* 1000.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 2 November 1854.

Nederland.	Pct.	(11/16	**Rusland.**		
Ned.W.Schuld.	2½	58 9/16 11/16		Pct.	
Dito Certificat..	3	70 1/16 1/8	*Hope* 1798/1816	5	98½
Dito Dito ..	4	88 3/16 5/16 ¼	Dito 1828/1829	5	98 5/8
O. I. Leening..	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	3½		Dito Dito	4½	
Hand.-Maats. .	4½		Dito *Hope* . . .	4	
Belgie.			Dito *Stieglitz* .	5	72 3/8
Certificaten. . .	2½		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild* .	2½	48	Inschr. Assig. .	6	
Frankrijk.			Certific. dito. .	6	
Obligatiën . . .	3				
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	17 13/16 7/8 7/8	Obligatiën . . .	4	
Dito Buitenl. .	3				
D° Binnenl. 5/m.	3	32 1/16 1/8 1/8	**Oostenrijk.**		
Bew. Sp. Com.		5½ 9/16	Metalliek . . .	5	64 5/8 5
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	74 5/8 5 7/8
Portugal.			Dito lett. B. . .	5	74 5/8 5 7/8
Londen nieuwe.	3	35 7/8 15/16	Dito 1847 . . .	2½	32 5/8 ¾
Dito uitgest . .	4	(15/16	Dito 1851/1852	2½	32 5/8 ¾

Mexic., te Londen. 3 pct. $32\frac{5}{16}$. $\frac{3}{8}$; Gren., te Londen, uitgesteld p. s. 100, $2\frac{1}{2}$ pct. $5\frac{11}{16}$; Venez. $3\frac{1}{2}$ pct. $10\frac{1}{4}$.

Over het geheel verkeerde de markt heden in eene flaauwe stemming, zonder in handel of variatie iets merkwaardigs opgeleverd te hebben.

Advertentien.

Bij den Boekhandelaar **F. Günst**, te *Amsterdam*, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

WAT IS VRIJMETSELARIJ?

EN:

Hoe wordt zij in Nederland gehandhaafd?

DOOR

Br.·. M. S. POLAK, *Litt. Hum. Dr.*

Prijs *f* 1,25. (634)

GENEESKUND

Sedert eenigen tijd zal men opgemerkt h dat er in de dagbladen vele Apotheken te ko en vele Leerlingen gezocht worden. Eenige Ou Jongelieden mogen welligt gehoord hebben da dezen zomer — behalve een Zoon van een N landsch Professor en een Zoontje van een Nederla Doctor, enz. — ook een Nederlandsch Apotheke Natuurgeneeskunde *à la* Priessnitz in Duitschland opzoeken, tot volkomen genezing van: Verlam alsmede dat de Apothekers leerling, (*Hsblad.* 28 S al ligt beschuldigd wordt, de oorzaak te zijn d dood volgt op het „voorgeschreven genees (?) mid Maar, wanneer daar nu vervolgens geheel geene le lingen te vinden zijn, dan zijn er ook weldra g Bazen meer om de kogeltjes te verzilveren: *le co est fini, faute de combattans et de munition.* Dit sc dan de weg te wezen langs denwelken wij de Na geneeskunde algemeen zullen deelachtig worden. gaat dan wel langzaam, maar zeker, en stemt vo men overeen met den landaard. Jongelingen pas uw tellen, reeds de tweede Nederlandsche Apoth lag in 't water. Wilt gij dan nog, U bekwamen het vermengen van vergiften, haast U dan, nog gij — reeds verboden voor het lieve Vee door Minister — het *privilège* voor Menschen bekom maar, wilt gij Plattelands-Heelmeester worden, gaat het nog beter: dan levert gij zelven de artsen daar komt geen zwart op wit, daar worden g recepten geschreven en is de Patient erg, dan w er gaarne geraadpleegd met den Professor in de ho stad, tot het toedienen van rattekruid en chinin, zijt dan geheel buiten schoot en het moge dan w heid zijn: dat de Vrouw van 60 jaren en het K van 16 weken, des te eerder de eeuwige Zalig genieten. (635)

∴ Door POST UITERWEER en Comp, te Utrecht, is uitgegeven:

De Turken en de Grieken.

EEN SCHETS VAN

HUN TOESTAND EN ONDERLINGE VERHOUDING.

OVERGENOMEN UIT HET MAARTNOMMER VAN DE *QUARTERLY REVIEW.*

Prijs 90 Cents.

SCHAMYL

ALS VELDHEER, SULTAN EN PROPHEET

en de Kaukasus,

Naar het Hoogduitsch van **Dr. Fr. WAGNER.**

Prijs *f* 1.10.

POLEN EN HONGARIJE,

VOOR EN GEDURENDE DEN VRIJHEIDSOORLOG IN 1849.

door **Graaf J. W. SOBOLEWSLI.**

Prijs *f* 2.20.

Bij de steeds voortdurende verwikkeling in het Oosten, zijn deze drie werkjes zeer belangrijk. Het l levert ook eene uitvoerige beschrijving van Turkije, den Sultan, zijn Leger, Hof en Serail. (6

H. NIJGH, te *Rotterdam*, heeft uitgegeven en *alom* verzonden:

LEVEN EN LOTGEVALLEN

VAN

LODEWIJK XVII,

Laatsten Wettigen Koning van Frankrijk,

OVERLEDEN TE DELFT, DEN 10den AUGUSTUS 1845.

DOOR

GRUAU DE LA BARRE.

EEN COMPRES GEDRUKT ROYAL 8°. DEEL, MET PORTRET EN TITEL-VIGNET.

Prijs *f* 3,90. (6

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.